

УДК 616.31+036[378.046.4:614.253.1]

О.М. ІЛЬНИЦЬКА, к. мед. н.

/Івано-Франківський національний медичний університет/

Суб'єктивне та об'єктивне оцінювання ділових робочих стосунків, знань, умінь та навичок лікарів-інтернів стоматологів

Резюме

Дана публікація є продовженням аналізу та спостережень у серії наукових робіт педагогічного спрямування співробітників кафедри стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ). Присвячено одному з етапів навчання в інтернатурі та його оцінюванню у межах суб'єктивної та об'єктивної площини. В роботі дані посилення на попередні публікації об'єктивної оцінки навчання лікарів-інтернів стоматологів. Суб'єктивній оцінці піддавалося не предметне, дисциплінарне навчання, а ділові стосунки, культура спілкування, здатність до самостійного прийняття рішень, імідж виступаючого, вміння відповідати на питання, переконання аудиторії, побудова речень, ділове мовлення.

Ключові слова: лікарі-інтерни, самостійна робота, чинники, що сприяють ефективності педагогічного методу

Успішне пристосування індивіда до змін у суспільстві при надзвичайно швидкому розвитку прогресивних технологій повинно супроводжуватися процесом безперервної освіти – навчання протягом життя. Особливо це стосується вищої освіти. У Законі України «Про вищу освіту» (2002) її визнано як «рівень освіти, який здобувається особою у вищому навчальному закладі в результаті послідовного, системного та цілеспрямованого процесу засвоєння змісту навчання... й завершується здобуттям певної кваліфікації за підсумками державної атестації». На кафедрі стоматології ПО з 2007 року регулярно проводяться спостереження за результатами навчання, оптимізацією процесу навчання, розробляються методики навчання, йде співпраця державної форми власності з приватними та громадськими структурами [1].

У попередніх роботах ми виявили, що методологічне забезпечення процесу навчання лікарів-інтернів стоматологів шляхом застосування засобів (у вигляді методик) та заходів (у вигляді процесу організації) навчання призводить до підвищення ефективності якості навчання значної кількості тих, хто навчається. Результативність навчання, що проаналізована протягом 2007–2012 років при підготовці фахівців за спеціальністю «Стоматологія», була представлена на рисунку [2]. Дані робіт свідчать про те, що організаційні заходи, а саме – управління процесом навчання, проведені на кафедрі, сприяли ефективному впровадженню засобів навчання, таких як методики навчання. Всі попередні наші роботи педагогічного спрямування стосувалися об'єктивного контролю діяльності як інтернів, так і педагогічного колективу. Основним об'єктивним критерієм було тестування – частина державного іспиту «Крок 3. Стоматологія», де оцінці піддавалися отримані в процесі навчання знання.

Мета. Проаналізувати досвід суб'єктивного оцінювання умінь та навичок лікарів-інтернів стоматологів першого року навчання в інтернатурі, що не пов'язані із фаховою мануальною діяльністю.

Матеріали та методи досліджень

Слід зазначити, що у 2013 році на кафедрі не було досвіду, а тим більше його аналізу в плані масових публічних виступів лікарів-інтернів. Вперше лікарям-інтернам було дано завдання публічного виступу з презентацією цифрового формату за тематиками навчального плану інтернатури. Завдання пропонувалось вирішити самостійно, термін виконання – 90 днів. Таке завдання при підготовці лікарів-інтернів все більше нагадувало європейський підхід до викладання з наявністю тьютора, що направляє, скеровує, радить, але не втручається у виконання та його результати. Основними матеріалами для досліджень були виступи-презентації лікарів-інтернів. Основним методом – суб'єктивна оцінка, вважаючи, що доповідачі та викладачі є суб'єктами, що мають індивідуальні погляди на ділові якості.

Рисunek. Методологічне забезпечення процесу навчання лікарів-інтернів стоматологів, що реально здатне призвести до оптимізації процесу навчання та якості навчання значної кількості тих, хто навчається. За даними кафедри стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ) від 2013 року

Результати та їх обговорення

З метою сприйняття розвитку безперервної освіти на міжнародному рівні Європейський парламент та Рада Європейського Союзу на саміті в Брюсселі (2005) ухвалили рекомендації щодо ключових умінь та навичок, необхідних кожному при сучасному навчанні: спілкування рідною мовою; спілкування іноземними мовами; математичні навички в галузі інформатики; вміння навчатися; міжособистісні та міжкультурні навички; ділові якості; культурна експресія. Ці вміння та навички згідно з планами навчання на клінічних кафедрах не передбачено оцінювати шляхом тестового контролю, який би дав їх об'єктивну оцінку. При вирішенні педагогічних питань щодо контролю професійної діяльності лікаря-інтерна стоматолога був потрібний суб'єктивний контроль. Тому для розкриття та оцінки соціальних якостей особистості, на IV етапі алгоритму основної методики навчання, лікарям-інтернам стоматологам було запропоновано виступити із 10-хвилинним коротким повідомленням-презентацією згідно з тематикою, що розроблена викладачами кафедри. При цьому оцінювалося не предметне або дисциплінарне навчання, а ділові стосунки, культура спілкування, здатність до самостійного прийняття рішень, імідж виступаючого, вміння відповідати на питання, вміння переконати аудиторію, побудова речень, стиль виступу. Тобто те, що фактично неможливо оцінити у балах та оцінках, піддавалося суб'єктивному контролю як з боку викладача, так і з боку аудиторії лікарів-інтернів. Крім того, кожен викладач мав дати власну суб'єктивну оцінку виступу як конкретного лікаря-інтерна, так і проаналізувати та узагальнити основні тенденції, що могли бути виявлені при публічних масових тематичних виступах лікарів-інтернів.

Результати узагальнення та аналізу показали, що переважна більшість лікарів-інтернів була зацікавлена виконанням завдання. Бажання проігнорувати та не виконати завдання виникло у двох лікарів-інтернів, що базову освіту отримали в іншому навчальному закладі. В подальшому їм було виділено додатковий час на доповідь для виконання завдання. В процесі аналізу виявлено, що всі інтерни-стоматологи володіють основами комп'ютерних технологій, судячи з якості презентацій, навіть у більшому об'ємі, ніж передбачалося попередньо. Слід відмітити організаційні моменти в плані підготовки презентації, не акцентуючи увагу на оцінці вчинку – добре чи погано: лікарі-інтерни здатні звернутися по допомогу (до студентів інших вузів, родичів, друзів), які більш компетентні у вирішенні питань, що пов'язані з комп'ютерною технікою, перекладом з іноземної мови, форматкуванням презентації; здатні перекласти повноваження виконання завдання на іншого; здатні запластити за виконання завдання; здатні самостійно виконати завдання; здатні допомагати іншим у виконанні завдання. Все це свідчило про соціальну адаптацію. Що стосується виступів, то переважна більшість лікарів-інтернів презентувала свої доповіді у стилі «соло» і не отримувала полемічних проблем з боку аудиторії. Одна десята з виступаючих подала свої презентації у благоприємному стилі «ком» при підготовленій заздалегідь підтримці залу. Спроби викладача перервати доповідь або задати по ходу виступу запитання у переважній більшості «проваливалися» у зв'язку з розгубленістю виступаючого інтерна. Тобто до проведення полеміки аудиторія лікарів-інтернів була не готова. Поняття «висловлювання», «логічної дискусії», «опорних фраз», «заяв», «відповіді питанням на питання», «риторичних запитань», а головне – «переконання аудиторії, що спостерігає» – виступаючим не було знайоме. Викладацькому складу залишалося задовольнятися стихійним емоційним сприйняттям стилів аттицизму та азіанізму, які можна було спостерігати

у виступах лікарів-інтернів. Все це дозволило зробити висновки суб'єктивного спрямування.

Висновки

1. Суб'єктивна оцінка ділових якостей лікарів-інтернів є необхідністю сучасного контролю навчання у ВНЗ.
2. Лікари-інтерни стоматологи ПО ДВНЗ (ІФНМУ) I року навчання у своїй більшості соціально адаптовані.
3. Лікари-інтерни стоматологи I року навчання здатні до самоорганізації.
4. Лікари-інтерни стоматологи I року навчання не здатні вести полеміку.

Список використаної літератури

1. Методологічне забезпечення в навчальному процесі післядипломної освіти лікарів-стоматологів-інтернів. / М.М. Рожко, Л. І. Пелехан, С. В. Косенко та ін. // Кредитно-модульна система організації навчального процесу вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів України на новому етапі: Матеріали наукової конференції. Тернопіль, 18–19 квітня, 2013. – С. 77–81.
2. Управление учебной деятельностью как механизм обучения в интернатуре при подготовке врачей-стоматологов. / М.М. Рожко, С.В. Косенко, З.Т. Костышин та ін. // Вища освіта в Україні і Болонський процес: стан, проблеми, перспективи: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 3 грудня 2012 р. / Редкол.: І.І. Тимошенко (голова) та ін. – К.: вид.-во Європ. ун-ту, 2013. – С. 123–127.

Резюме

Субъективное и объективное оценивание деловых рабочих отношений, знаний, умений и навыков врачей-интернов стоматологов

А.М. Ильницкая

Данная публикация является продолжением анализа наблюдений из серии научных работ педагогической направленности сотрудников кафедры стоматологии ПО ГВНЗ (ИФНМУ). В ней раскрывается один из этапов обучения в интернатуре и проводится его оценивание в рамках субъективных и объективных характеристик. В работе даны ссылки на предыдущие публикации объективного контроля обучения врачей-интернов стоматологов. Также показана субъективная оценка, с помощью которой оценивалось не предметное, дисциплинарное обучение, а деловые отношения, культура общения, способности к самостоятельному принятию решений, имидж выступающего, его умение отвечать на вопросы, владение системой убеждения, построение предложений, деловая речь.

Ключевые слова: врачи-интерны, самостоятельная работа, факторы, влияющие на эффективность педагогического метода

Summary

Subjective and Objective Assessment of business Operating Relationships, Knowledge and Skills of Interns Dentists

A. Ilnytska

This report is a continuation of the analysis and observations in a series of research papers, educational guidance, members of the Department of Dentistry PO SHEE (IFNNU). Dedicated to one of the stages of training in and its evaluation within the subjective and objective plane. In this work are links to older posts objective assessment training of interns dentists. Subjective assessment is not subjected to substantive, disciplinary training, and business relationships, culture, communication, capacity for independent decision-making, the image of the speaker, the ability to answer the questions of the audience belief, building sentences of everyday speech.

Key words: medical interns, self-study, the factors contributing to the effectiveness of teaching methods